

BILAG C3

Brinkmanns briks. Interview med Sabina Pultz.

DR. 13.5.2020. Uddrag.

Sabina Pultz er lektor på Aalborg Universitet.

Jeg er forsigtig optimist lige nu omkring synet på de arbejdsløse. Jeg ser antegninger til, at der under coronakrisen blomstrer en lidt anden forståelse af de arbejdsløses situation, end der har været i de foregående tre årtier, hvor vi har bedt de arbejdsløse om at pege pilen ind mod dem selv. Spørgsmålet er, om vi vil se et opgør med den individualisering og den selv-ansvarliggørelse, som har været gældende i 30 år. Kigger vi på forskningen, viser den, at der er en tendens til, at synet på de arbejdsløse ændrer sig afhængigt af, hvilken situation vi står i. Når vi står midt i kriser, fx finanskrisen, er vi tilbøjelige til at være lidt mere solidariske med dem, som lider, men vi ser dog også et andet mønster, nemlig at når de økonomiske konsekvenser for alvor slår igennem, så begynder vi at skælde ud på dem, som belaster samfundet, og begynder igen at tale negativt om de arbejdsløse.

Når de arbejdsløse møder systemet, bliver de ofte styret og reguleret ret meget ned i detaljen. Pga. coronakrisen er aktiveringen dog i øjeblikket sat i bero. Og her dukker en interessant observation op, nemlig hvad der sker med de ledige, når der ikke stilles de samme krav som normalt. Mine foreløbige undersøgelser tyder på, at de ledige under krisen faktisk reflekterer mere over, hvad de egentligt godt kunne tænke sig at lave, og at de på denne måde kommer mere i kontakt med deres inderste ønsker og behov. Men vi kan også se, at der er forskel på de ledige. Nogle ledige savner den normale sparring og styring fra A-kassen, fordi de føler sig meget overladt til sig selv og gerne vil guides, mens en anden gruppe fortæller, at det er dejligt med noget ro i en hverdag, som ellers er fyldt med det, som nogle kalder meningsløse aktiviteter.

De arbejdsløse er nogle af de mest stressede i vores samfund. Dette skyldes bl.a., at der igennem de senere år er sket en kraftig psykologisering af arbejdsmarkedsproblematikken forstået på den måde, at den arbejdsløse meget hurtigt kommer til at stille spørgsmålet: *"Hvad er der egentligt galt med mig, og hvad er det hos mig, der gør, at jeg er ikke i stand til at finde et arbejde?"* Det, at vi i denne corona-tid får øjnene op for, at de strukturelle forhold faktisk spiller en rolle for antallet af arbejdsløse, virker afstressende på de ledige, da alle nu kan se, at økonomien har fået et stød udefra, som ikke er den lediges egen skyld. Der er normalt meget identitetstab forbundet med at være ledig, og mange får til familiefrokosten ofte det spørgsmål: *"Hvad laver du så?"* Det er ret ubehageligt for de ledige at få. Nogle vælger kun at fortælle om deres faglighed, fx siger de, *"jeg er ingeniør"*. Andre bekender kulør og siger, at de er jobsøgende. Men der er meget få, som siger, *"jeg er blevet arbejdsløs"*, fordi mange opfatter det som en nedvurdering at konstatere, at man er blevet arbejdsløs. Det spændende bliver at se, om dette vil ændre sig på den anden side af corona-krisen.